

*Satu Kallio
& Jaakko Suomalainen*

TÄRKEINTÄ, ETTÄ LAPSI ON TERVE?

Tärkeintä, että lapsi on terve?

© 2021 Satu Kallio ja Jaakko Suomalainen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-3964-8

Satu Kallio
Jaakko Suomalainen

Tärkeintä, että lapsi on terve?

Sisällysluettelo

Saatesanat	10
Alkusanat.....	12
Äidin kertomus	16
Halkioiden etiologiasta ja hoidosta	
Miten kiintyminen tapahtuu ja miksi se on niin tärkeää?	19
Äitiydestä.....	22
Synnytys	27
Synnytyksen jälkeiset hetket	39
Sairaalan osastolla.....	43
Ensimmäiset kuukaudet.....	54
Leikkauksiin valmistautuminen.....	65
Kateus, häpeä ja mitä niitä nyt onkaan	71
Kirurgin kämmenellä	77
Ensimmäinen leikkaus.....	78
Kivusta ja sen hoidosta	87
Kertaus on...opintojen äiti ja joskus pelkkä puhuminenkin vaikeaa	89
Niin tuttua ja jotain vierasta	93

Toinen leikkaus ja muita rasitteita	95
Syyllisyydestä ja muista vaikuttavista tekijöistä.....	98
Niistä muista murheista	102
Halkion vaikutus Jaakkoon ja hänen kehitykseensä	103
Parisuhteen pulmia.....	107
Last but not least.....	109
Elämäni halkion kanssa	111
Lapsuuteni aika	112
Murrosikäni	119
Nuori aikuisuuteni.....	127
Loppusanat.....	130
Jaakon isoäidin kertomus elämästään halkion kanssa ...	134
Mietteitä mummun tekstistä	139
Kirurgi Jorma Raution kertomus	141
Tuulahdus Amerikasta: Kirurgi Kenneth	
Salyerin kertomus vuonna 1995	150
Institute Craniofacial Institute, Dallas, Texas	

Äidin kertomus

Satu Kallio

Tässä tekstissä kirjoitan niistä kokemuksista ja tunteista, jotka kohtasin synnytettyäni huulihalkiolapsen vuonna 1994, ja siitä, miten se vaikutti minun ja poikani kiintymyssuhteen kehittymiseen monimuotoisella tavalla. Valotan myös kasvojen alueen vamman merkitystä psykologina ja terapeutina kiintymyssuhteen muodostumisen kannalta.

Elämäni halkion kanssa

Jaakko Suomalainen

Tässä tekstissä 24-vuotias Jaakko kertoo huulihalkion merkityksestä ja vaikutuksesta elämäänsä. Teksti koostuu lapsuuden, teini-iän ja aikuisuuden muistoista ja kokemuksista.

Jaakon isoäidin kertomus elämästään halkion kanssa (post mortem)

Jaakon isoäiti syntyi vuonna 1927 täsmälleen samanlaisen halkion saaneena kuin Jaakkokin, ja tämän tekstin hän on pyynnöstäni kirjoittanut kirjaani jo vuonna 1996. Hän on kuollut vuonna 2008. Kirjan teksti on siis suunnattu lähtökohtaisesti Satu Kalliolle.

Kirurgi Jorma Raution kertomus

Jorma Rautio on tehnyt Jaakolle kolme leikkausta, ja hän kertoo tässä tekstissä halkiokirurgiasta sekä Suomessa että ulkomailla.

Tuulahdus Amerikasta: Kirurgi Kenneth Salyerin haastattelu

Asuin perheeni kanssa vuosina 1995 – 1997 Yhdysvalloissa Dallasissa, jossa pääsin tutustumaan halkiokirurgiaan ja yhteen maailman taitavimmista plastiikkakirurgeista. Tässä tekstissä Kenneth Salyer kertoo työstään lasten plastiikkakirurgina.

Jaakko, 2,5 vuotta: "Äiti, mitä sää kirjoitat?"

Minä: "Sitä halkiokirjaa."

Jaakko: "Onks se sitten mun kirja?"

Minä: "On se, se on sitten sun kirja."

Jaakko: "Voiks sää sitten lukea sen mulle?"

Minä: "Voin, voin lukea sen sitten sulle. Sitten kun se on valmis."

Saatesanat

Satu Kallion ja Jaakko Suomalaisen kirja on monipuolinen kokonaisuus ja vuoropuhelu äidin ja aikuisen pojan välillä koskien huulisuulakihalkion vaikutusta äidin ja lapsen väliin kiintymykseen sekä lapsen ja nuoren kasvuun. Kallion kertojaminen ääni on äidin äänen lisäksi myös kiintymyssuhdetraumoihin perehtyneen psykologin ja psykoterapeutin ääni. Niinpä hän valottaa kiintymyssuhteen muodostumisen saloja ja siihen vaikuttavia asioita tilanteessa, jossa lapsi syntyy vakavan kasvojen alueen epämuodostuman kanssa. Kasvothan ovat huomion keskipisteenä koko ajan ja siten hyvin merkittävässä asemassa vanhemman ja lapsen välisen tunteisuuden ja vuorovaikutuksen rakentumisessa. Teksti soljuu vaivatta näiden kahden roolin välillä – äidin ja ammattilaisen – täydentäen ja rikastaen näkökulmia. Kallion henkilökohtainen tuska ja huoli äitinä tarttuvat lukijaan. Tekstistä välittyy syvä kiintymyksen monimuotoisuus kaikkine vivahteineen ja suuri rakkaus omaa vauvaa kohtaan.

Arvokkaan lisän kirjaan tuo Jaakko Suomalaisen koskettava kertomus omasta kokemuksestaan ja muistoistaan liittyen huulisuulakihalkioon ja sen kivuliaisiin operaatioihin. Teksti on kaikessa rehellisyydessään riipaisevaa luettavaa ja valottaa monella tavoin lapsen tunteita liittyen vammaan ja itseyyteen. Vanhemmille, läheisille ja hoitohenkilökunnalle Suomalainen tarjoaa paljon pohdittavaa.

Kirjan monipuolisuus laajenee edelleen huulisuulakihalkiosta kärsineen isoäidin omaan tarinaan, joka julkaistaan post mortem. Hänen aikanaan ei suukirurgia ja korjausleikkaukset olleet lähimainkaan viime vuosikymmenien tasolla, mutta siitä huolimatta isoäiti eli rikkaan elämän, jossa saattoi toteuttaa lahjojaan ja olla esimerkkinä selviytymisestä isoista haasteistaan huolimatta. On toki ainutlaatuista, että samassa kirjassa on kahden näin eri ikäpolven omakohtaiset kertomukset samaan kehitysvammaan liittyen. Toinen on syntynyt 1927, toinen 1994.

Ystäväni kanssa puhuimme siitä, miksi aina hoetaan odotaville vanhemmille samaa slogania ”Ei sen ole väliä, onko tyttö vai poika, kunhan on terve!”. Kysyin häneltä enemmänkin retorisesti, että mitäs sitten kun se syntyvä lapsi ei olekaan terve, niin mikä sitten on tärkeintä? Hän vastasi: ”Sitten on tärkeintä, että lapsi ON.” Niinpä! Se oli minusta hyvin sanottu. Tärkeintä oli, että minulla OLI se lapsi. Itse olen tullut varovaisemmaksi enkä enää hoe odottaville vanhemmille terveyden olevan tärkeintä, vaikka toki myönnän, että saa se tärkeää olla!

SATU KALLIO työskentelee Tampereella yrityksessään PsykoDeli Oy.

Uransa alkuvaiheessa Kallio työskenteli kliinisenä psykologina aikuisten parissa, mutta viimeisen viidentoista vuoden aikana hän on erikoistunut kiintymystraumojen hoitoon erityisalanaan huostaanotetut/ adoptoidut lapset ja nuoret sekä heidän perheensä. Satu Kallio toimii myös sosiaali- ja terveydenhuollon yksilö- ja ryhmätyönohjaajana sekä pitää koulutus- ja luentotilaisuuksia. Hänellä on pitkä ja laaja-alainen kokemus sekä lasten, nuorten että aikuisten kanssa työskentelystä. Nykyään Kallio toimii myös paripsykoterapeuttina.

”Tärkeintä, että lapsi on terve?” on Kallion toinen teos. Hänen ensimmäinen kirjansa ”Lämmöllä, vihalla, raivolla, kaiholla” (PT-Kustannus) ilmestyi vuonna 2016. Tässä toisessa teoksessaan Kallio kertoo kokemuksestaan kolmannen lapsensa **Jaakon** syntymästä vuonna 1994 ja kiintymyssuhteen muodostumisesta häneen. Nyt 26-vuotias Jaakko syntyi vasemmanpuoleisella huuli-iensuulakihalkiolla ja hän on kirjoittanut kirjaan oman lukunsa elämästään halkion kanssa. Psykologina Kallio myös valottaa kasvojen alueen vamman merkitystä ja vaikutusta vanhemman ja lapsen välisen suhteen muodostumiseen. Lisäksi kirjassa julkaistaan Jaakon jo kuolleen isoäidin kertomus *post mortem* sekä kirurgien **Jorma Raution** ja **Kenneth Salyerin** haastattelut.

Satu Kallio

Psykologi, perhe- ja paripsykoterapeutti, Theraplay®- ja DDP®-terapeutti (kiintymyssuhdehoidot), työnohjaaja

BoD

9 789528 039648